

Αρχική σελίδα>Χρήματα/Χρηματικές απαιτήσεις>Αφερεγγυότητα/πτώχευση

Στον τομέα της αστικής δικαιοσύνης, οι εκκρεμείς διαδικασίες και δίκες που ξεκίνησαν πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου θα συνεχιστούν βάσει του δικαίου της ΕΕ. Βάσει αμοιβαίας συμφωνίας με το Ηνωμένο Βασίλειο, η πύλη e-Justice θα διατηρήσει τις σχετικές πληροφορίες που αφορούν το Ηνωμένο Βασίλειο μέχρι το τέλος του 2024.

Αφερεγγυότητα/πτώχευση

Σκωτία

1 Εναντίον ποιων μπορούν να κινηθούν διαδικασίες αφερεγγυότητας;

Το άρθρο 1 του νόμου (της Σκωτίας) περί πτώχευσης του 2016 (στο εξής: **νόμος του 2016**) προβλέπει ότι «η περιουσία του οφειλέτη μπορεί να κηρυχθεί αφερέγγυα». Αυτό σημαίνει ότι διαδικασία αφερεγγυότητας μπορεί να κινηθεί κατά διαφόρων οντοτήτων που ορίζονται ως «οφειλέτες» στον νόμο του 2016. Σε αυτούς περιλαμβάνονται οι ζώντες οφειλέτες, οι θανόντες οφειλέτες, ή οι εκτελεστές της διαθήκης αυτών, ή τα πρόσωπα που δικαιούνται να διοριστούν εκτελεστές της διαθήκης θανόντων οφειλετών, καταπιστεύματα, ομόρρυθμες εταιρείες (συμπεριλαμβανομένων των λυθισών ομόρρυθμων εταιρειών), ετερόρρυθμες εταιρείες (συμπεριλαμβανομένων των λυθισών ετερόρρυθμων εταιρειών) κατά την έννοια του νόμου περί ετερόρρυθμων εταιρειών του 1907, οντότητες με ή χωρίς νομική προσωπικότητα.

Διαδικασία αφερεγγυότητας μπορεί επίσης να κινηθεί κατά εταιρειών (με ή χωρίς νομική προσωπικότητα), σύμφωνα με τον νόμο περί αφερεγγυότητας του 1986 (στο εξής: **νόμος του 1986**).

2 Ποιες είναι οι προϋποθέσεις για την έναρξη διαδικασιών αφερεγγυότητας;

Διαδικασία αφερεγγυότητας φυσικού προσώπου μπορεί να κινηθεί είτε κατόπιν αίτησης του οφειλέτη (συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας περί ελάχιστων περιουσιακών στοιχείων), είτε κατόπιν αίτησης πιστωτή ενώπιον του πρωτοβάθμιου περιφερειακού δικαστηρίου (Sheriff Court). Ο οφειλέτης μπορεί επίσης να καταρτίσει πράξη καταπίστευσης, η οποία αποτελεί μορφή εκούσιας διαδικασίας αφερεγγυότητας μεταξύ φυσικού προσώπου και των πιστωτών του.

Διαδικασία αφερεγγυότητας μπορεί να κινηθεί κατά ζώντος οφειλέτη, κατόπιν δικής του αίτησης, όταν:

κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, το συνολικό ποσό των χρεών του (συμπεριλαμβανομένων των τόκων) δεν είναι μικρότερο από 3.000 GBP· ο οφειλέτης δεν έχει κηρυχθεί σε κατάσταση αφερεγγυότητας κατά το χρονικό διάστημα των 5 ετών που έληξε την ημέρα πριν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης·

ο οφειλέτης έχει λάβει συμβουλές από χρηματοοικονομικό σύμβουλο·

ο οφειλέτης έχει υπογράψει δήλωση υποχρεώσεων (συμπεριλαμβανομένης της υποχρέωσης καταβολής στον σύνδικο, κατόπιν κήρυξης σε αφερεγγυότητα, του ποσού που ορίζεται βάσει του κοινού χρηματοδοτικού εργαλείου)·

ο οφειλέτης είναι «καταφανώς αφερέγγυος» ή έχει λάβει, εντός του προκαθορισμένου χρονικού διαστήματος, έγγραφο που πιστοποιεί την αφερεγγυότητα της περιουσίας του ή έχει εκδώσει πράξη καταπίστευσης η οποία δεν αποτελεί προστατευμένη πράξη καταπίστευσης, λόγω άρνησης ή μη συμφωνίας των πιστωτών·

και για τους σκοπούς της αίτησης, ο οφειλέτης δεν θεωρείται «καταφανώς αφερέγγυος» για μόνο τον λόγο ότι έχει εκδώσει πράξη καταπίστευσης ή ότι έχει ειδοποιήσει σχετικά τους πιστωτές του.

Οι διαδικασίες αφερεγγυότητας μπορούν να κινηθούν περαιτέρω κατά ζώντος οφειλέτη κατόπιν δικής του αίτησης, αλλά βάσει της «διαδικασίας περί ελάχιστων περιουσιακών στοιχείων», όπου ισχύουν ορισμένα κριτήρια. Τα κριτήρια είναι τα εξής:

ο οφειλέτης έχει αξιολογηθεί από το κοινό χρηματοδοτικό εργαλείο ως μη υποχρεωμένος να συμβάλει στη διαδικασία αφερεγγυότητάς του ή έχει λάβει προκαθορισμένη πληρωμή για χρονικό διάστημα τουλάχιστον 6 μηνών το οποίο έληξε την ημέρα της υποβολής της αίτησης·

κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, το συνολικό ποσό των χρεών του οφειλέτη (συμπεριλαμβανομένων των τόκων) δεν είναι μικρότερο από 1.500 GBP αλλά ούτε υπερβαίνει τις 17.000 GBP·

η συνολική αξία των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης δεν υπερβαίνει τις 2.000 GBP·

η αξία κανενός μεμονωμένου περιουσιακού στοιχείου του οφειλέτη δεν υπερβαίνει τις 1.000 GBP·

ο οφειλέτης δεν είναι ιδιοκτήτης γης·

ο οφειλέτης έχει λάβει έγγραφο που πιστοποιεί την αφερεγγυότητα της περιουσίας του·

κατά το χρονικό διάστημα των 10 ετών που έληξε την ημέρα πριν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης του οφειλέτη, ο οφειλέτης δεν κηρύχθηκε σε κατάσταση αφερεγγυότητας κατόπιν αίτησης του ίδιου βάσει της διαδικασίας περί ελάχιστων περιουσιακών στοιχείων· και

κατά το χρονικό διάστημα των 5 ετών που έληξε την ημέρα πριν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης του οφειλέτη, ο οφειλέτης δεν κηρύχθηκε σε κατάσταση αφερεγγυότητας κατόπιν αίτησης του ίδιου βάσει οποιασδήποτε διαδικασίας εκτός της διαδικασίας περί ελάχιστων περιουσιακών στοιχείων, ή αίτησης περί αφερεγγυότητάς του.

Διαδικασία αφερεγγυότητας μπορεί επίσης να κινηθεί κατά ζώντος οφειλέτη κατόπιν αίτησης νομιμοποιούμενου πιστωτή (ή νομιμοποιούμενων πιστωτών), εάν ο οφειλέτης είναι «καταφανώς αφερέγγυος» και ο νομιμοποιούμενος πιστωτής παρείχε στον οφειλέτη δέσμη συμβουλών και πληροφοριών για το χρέος («**DAIP**») το αργότερο 12 εβδομάδες πριν από την υποβολή της αίτησης. Ως DAIP νοείται η δέσμη συμβουλών και πληροφοριών για το χρέος όπως προβλέπεται στο άρθρο 10 παράγραφος 5 του νόμου περί διακανονισμού χρεών και κατάσχεσης (Debt Arrangement and Attachment Act) (Σκωτία) του 2002 (στο εξής: **νόμος του 2002**).

Νομιμοποιούμενος πιστωτής (όπως αναφέρεται ανωτέρω) είναι ο πιστωτής ο οποίος, κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης (ή, κατά περίπτωση, την ημερομηνία υποβολής της αίτησης του οφειλέτη), είναι πιστωτής χρηματικών ή μη οφειλών του οφειλέτη, εξαιρουμένων των δυνητικών ή μελλοντικών οφειλών ή ποσών που οφείλονται δυνάμει απόφασης δήμησης, ανεξαρτήτως αν αυτά είναι εξασφαλισμένα ή μη, οι οποίες ανέρχονται (ή μίας τέτοιας οφειλής που ανέρχεται) σε τουλάχιστον 3.000 GBP. Ως νομιμοποιούμενοι πιστωτές νοούνται οι πιστωτές οι οποίοι, κατά την εν λόγω ημερομηνία, είναι πιστωτές του οφειλέτη για οφειλές όπως οι ανωτέρω, οι οποίες ανέρχονται αθροιστικά σε τουλάχιστον 3.000 GBP.

Δεδομένου ότι ο όρος «καταφανώς αφερέγγυος» αποτελεί μέρος των κριτηρίων που πρέπει να πληρούνται ώστε ο οφειλέτης να υποβάλει αίτηση για δική του αφερεγγυότητα ή όταν ο πιστωτής υποβάλλει αίτηση περί αφερεγγυότητας του οφειλέτη, είναι σημαντικό να γίνει κατανοητή η σημασία του. Καταφανής αφερεγγυότητα στη Σκωτία στοιχειοθετείται στις παρακάτω περιπτώσεις:

η περιουσία του οφειλέτη καθίσταται αφερέγγυα ή ο οφειλέτης κηρύσσεται σε πτώχευση στην Αγγλία, την Ουαλία ή τη Βόρεια Ιρλανδία· ή ενώ η περιουσία του προσώπου δεν επηρεάζεται προς το παρόν από προσωρινή διαταγή, δεν δεσμεύεται βάσει ή δυνάμει σχετικής εξουσίας δέσμευσης, ούτε υπόκειται σε διαταγή κατάσχεσης ή σύστασης βάρους, το πρόσωπο έχει ειδοποιήσει εγγράφως τους πιστωτές του ότι βρίσκεται σε παύση πληρωμών των χρεών του στο πλαίσιο της συνήθους επιχειρηματικής δραστηριότητας· ή εκκρεμεί κατά του οφειλέτη κύρια διαδικασία σε κράτος μέλος εκτός του Ηνωμένου Βασιλείου· ο οφειλέτης εκδίδει πράξη καταπίστευσης·

κατόπιν επίδοσης στον οφειλέτη δεόντως υπογεγραμμένης επιταγής προς πληρωμή χρέους, η προθεσμία συμμόρφωσης προς την επιταγή εκπνέει χωρίς καταβολή (εκτός εάν, κατά τη στιγμή της επέλευσης του γεγονότος, ο οφειλέτης ήταν σε θέση και πρόθυμος να εξοφλήσει τα χρέη του μόλις κατέστησαν ληξιπρόθεσμα, ή, αν η περιουσία του οφειλέτη δεν επηρεαζόταν από προσωρινή διαταγή ή δεν υπόκειτο σε διαταγή κατάσχεσης ή σύστασης βάρους, ο οφειλέτης θα ήταν σε θέση, κατά την εν λόγω χρονική στιγμή, να εξοφλήσει τα εν λόγω χρέη μόλις κατέστησαν ληξιπρόθεσμα)· εκδίδεται απόφαση μεταβίβασης (adjudication) για οποιοδήποτε μέρος της περιουσίας του οφειλέτη, είτε ως εξόφληση είτε ως εξασφάλιση (εκτός εάν, κατά τη στιγμή της επέλευσης του γεγονότος, ο οφειλέτης ήταν σε θέση και πρόθυμος να εξοφλήσει τα χρέη του μόλις κατέστησαν ληξιπρόθεσμα, ή, αν η περιουσία του οφειλέτη δεν επηρεαζόταν από προσωρινή διαταγή ή δεν υπόκειτο σε διαταγή κατάσχεσης ή σύστασης βάρους, ο οφειλέτης θα ήταν σε θέση, κατά την εν λόγω χρονική στιγμή, να εξοφλήσει τα εν λόγω χρέη μόλις κατέστησαν ληξιπρόθεσμα)·

χρέος που θεμελιώνεται σε απόφαση ή χρεωστικό έγγραφο (όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 10 του νόμου του 2002) εξυπηρετείται από τον οφειλέτη βάσει προγράμματος αποπληρωμής χρέους σύμφωνα με το Μέρος 1 του εν λόγω νόμου, αλλά το πρόγραμμα αυτό ανακαλείται (εκτός εάν, κατά τη στιγμή της επέλευσης του γεγονότος, ο οφειλέτης ήταν σε θέση και πρόθυμος να εξοφλήσει τα χρέη του μόλις κατέστησαν ληξιπρόθεσμα, ή, αν η περιουσία του οφειλέτη δεν επηρεαζόταν από προσωρινή διαταγή ή δεν υπόκειτο σε διαταγή κατάσχεσης ή σύστασης βάρους, ο οφειλέτης θα ήταν σε θέση, κατά την εν λόγω χρονική στιγμή, να εξοφλήσει τα εν λόγω χρέη μόλις κατέστησαν ληξιπρόθεσμα)·

πιστωτής του οφειλέτη, για χρηματική οφειλή η οποία ανέρχεται σε (ή χρηματικές οφειλές οι οποίες αθροιστικά ανέρχονται σε) τουλάχιστον 1.500 GBP, έχει κοινοποιήσει στον οφειλέτη, με προσωπική επίδοση από υπάλληλο δικαστηρίου, αίτημα με την προβλεπόμενη μορφή το οποίο απαιτεί ο οφειλέτης να πληρώσει το χρέος (ή τα χρέη) ή να βρει εγγύηση για την αποπληρωμή του χρέους (ή των χρεών) και, εντός 3 εβδομάδων από την ημερομηνία επίδοσης του αιτήματος, ο οφειλέτης δεν έχει συμμορφωθεί ούτε έχει ενημερώσει τον πιστωτή με συστημένη επιστολή ότι αρνείται πως υπάρχει χρέος ή πως το ποσό που διεκδικεί ο πιστωτής ως χρέος είναι άμεσα πληρωτέο.

Διαδικασία αφερεγγυότητας κατά ζώντος οφειλέτη μπορεί επίσης να κινηθεί από προσωρινό διαχειριστή ή από εκκαθαριστή κράτους μέλους που έχει οριστεί στην κύρια διαδικασία

Ο σύνδικος ο οποίος ενεργεί με βάση πράξη καταπίστευσης δύναται να κινήσει διαδικασία αφερεγγυότητας κατά ζώντος οφειλέτη εάν, και μόνον εάν, ο οφειλέτης δεν συμμορφώνεται με κάποια από τις υποχρεώσεις που του έχουν επιβληθεί δυνάμει της πράξης καταπίστευσης με την οποία θα μπορούσε ευλόγως να έχει συμμορφωθεί, ή με οποιαδήποτε οδηγία που δόθηκε ή απαίτηση που προβλήθηκε ευλόγως από τον σύνδικο για τους σκοπούς της πράξης καταπίστευσης, ή εάν ο σύνδικος δηλώνει στην αίτησή του ότι θα ήταν προς το βέλτιστο συμφέρον των πιστωτών να εκδοθεί απόφαση αφερεγγυότητας.

Διαδικασία αφερεγγυότητας μπορεί να κινηθεί και κατά θανόντος οφειλέτη κατόπιν αίτησης νομιμοποιούμενου πιστωτή (ή νομιμοποιούμενων πιστωτών) του θανόντος οφειλέτη, προσωρινού διαχειριστή, εκκαθαριστή κράτους μέλους που διορίστηκε κατά την κύρια διαδικασία, ή συνδίκου που ενεργεί βάσει πράξης καταπίστευσης. Διαδικασία αφερεγγυότητας μπορεί επίσης να ανοιγεί κατά θανόντος οφειλέτη κατόπιν αίτησης του οφειλέτη η οποία υποβάλλεται από τον εκτελεστή της διαθήκης ή πρόσωπο που δικαιούται να διοριστεί εκτελεστής επί της κληρονομίας.

Προκειμένου ο οφειλέτης να συνάψει πράξη καταπίστευσης, το ελάχιστο χρονικό διάστημα αποπληρωμής πρέπει να είναι 48 μήνες, εκτός εάν συμφωνηθεί εναλλακτικός διακανονισμός. Οι πράξεις καταπίστευσης απαιτούν επίσης το πρόσωπο να πληρώνει καθορισμένο ποσό κάθε μήνα για το χρονικό διάστημα ισχύος της πράξης. Ωστόσο, η εκούσια πράξη καταπίστευσης δεν δεσμεύει τους πιστωτές που δεν συναινούν στους όρους αυτής, ενώ, για να καταστεί προστατευμένη η πράξη, τα χρέη πρέπει να ανέρχονται σε τουλάχιστον 5.000 GBP.

Η εταιρική αφερεγγυότητα στη Σκωτία μπορεί να λάβει τη μορφή εκκαθάρισης (εκούσιας ή δικαστικής), αναδιοργάνωσης [εκούσιος εταιρικός συμβιβασμός (CVA) ή ειδική διαχείριση] ή της αναγκαστικής διαχείρισης (receivership). Η ειδική διαχείριση μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί ως διαδικασία εκκαθάρισης, και όχι αυστηρά ως διαδικασία αναδιοργάνωσης.

Κάθε πιστωτής (ιδιωτικός ή κρατικός) μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο να θεθεί μια εταιρεία σε εκκαθάριση (αναγκαστική εκκαθάριση) ή σε καθεστώς ειδικής διαχείρισης, ενώ η ίδια η εταιρεία μπορεί να αποφασίσει την εκκαθάρισή της (εκούσια εκκαθάριση, είτε η εταιρεία είναι φερέγγυα είτε αφερέγγυα, κάτι το οποίο κρίνεται με κριτήριο την ικανότητα αποπληρωμής όλων των οφειλών εντός 12 μηνών). Η εταιρεία μπορεί επίσης να υποβάλει στο δικαστήριο αίτηση να θεθεί σε εκκαθάριση. Επιπλέον, ο υπουργός δύναται να αιτηθεί στο δικαστήριο την εκκαθάριση εταιρείας, εάν αυτό εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον. Η εν λόγω εταιρεία δεν απαιτείται να είναι αφερέγγυα.

Η αναγκαστική εκκαθάριση μπορεί να οφείλεται στο γεγονός ότι η εταιρεία αδυνατεί να εξοφλήσει τα χρέη της (αφερεγγυότητα), αδυναμία που αποδεικνύεται με άκαρπη προβλεπόμενη εκ του νόμου εντολή πληρωμής ή με άκαρπη εκτέλεση απόφασης. Το δικαστήριο δύναται επίσης να ζητήσει την εκκαθάριση εταιρίας επειδή αυτή είναι δίκαιη και εύλογη. Το δικαστήριο μπορεί να διορίσει προσωρινό εκκαθαριστή ανά πάσα στιγμή μετά την υποβολή (από οποιονδήποτε διάδικο) αίτησης αναγκαστικής εκκαθάρισης στο δικαστήριο. Οι διορισμοί αυτοί γίνονται συνήθως για την προστασία των περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας πριν από τη συζήτηση της εκκαθάρισης. Οι εξουσίες του προσωρινού εκκαθαριστή προβλέπονται στην απόφαση του δικαστηρίου με την οποία αυτός διορίζεται.

Προκειμένου μια εταιρεία να θεθεί σε ειδική διαχείριση, πρέπει να είναι αφερέγγυα ή να είναι πιθανόν να καταστεί αφερέγγυα. Βάσει νομολογίας, το «πιθανόν» σ' αυτήν την περίπτωση σημαίνει ότι είναι πιθανότερο να συμβεί παρά να μη συμβεί. Η εταιρεία ή τα διευθυντικά της στελέχη, καθώς και τυχόν δικαιούχος κυμαινόμενου βάρους, μπορούν να διορίσουν διαχειριστή (τέτοιοι διορισμοί γίνονται εξωδικαστικά).

CVA μπορεί να προταθεί από την εταιρεία. Δεν χρειάζεται η εταιρεία να είναι αφερέγγυα για να το πράξει. CVA μπορεί επίσης να προταθεί από τον εντεταλμένο λειτουργό σε διαδικασία εκκαθάρισης ή ειδικής διαχείρισης (εάν μία από αυτές τις διαδικασίες έχει ήδη ξεκινήσει).

Αμέσως μετά την έναρξη της διαδικασίας [με απόφαση της εταιρείας για εκκαθάριση, με δικαστική απόφαση για θέση σε ειδική διαχείριση ή εκκαθάριση, ή με κατάθεση στο δικαστήριο γνωστοποίησης διορισμού διαχειριστή (για διορισμούς που δεν γίνονται με δικαστική απόφαση)], ο εντεταλμένος λειτουργός δύναται να προβεί σε ενέργειες.

3 Ποια περιουσιακά στοιχεία ανήκουν στην πτωχευτική περιουσία; Πώς αντιμετωπίζονται τα περιουσιακά στοιχεία που αποκτώνται από τον οφειλέτη ή που περιέρχονται σε αυτόν μετά την έναρξη της διαδικασίας αφερεγγυότητας;

Πλην ορισμένων εξαιρέσεων, το σύνολο της περιουσίας του οφειλέτη περιέρχεται στον σύνδικο κατά την ημερομηνία της αφερεγγυότητας και αποτελεί τμήμα της πτωχευτικής περιουσίας. Η περιουσία αφαιρείται από τον οφειλέτη και περιέρχεται στον σύνδικο. Ο σύνδικος αποκτά επίσης δικαίωμα επί της περιουσίας που περιέρχεται στον οφειλέτη μετά την ημερομηνία της αφερεγγυότητας, αλλά πριν από την απαλλαγή του οφειλέτη. Το σύνολο της περιουσίας του οφειλέτη δεν περιλαμβάνει κανένα δικαίωμα που απορρέει από την ιδιότητα αυτού ως μισθωτή βάσει σύμβασης μίσθωσης η οποία αποτελεί εξασφαλισμένη μίσθωση κατά την έννοια του Μέρους II του νόμου (της Σκωτίας) περί στέγασης του 1988 (Housing Act), ή προστατευμένη μίσθωση κατά την έννοια του νόμου (της Σκωτίας) περί μίσθωσης του 1984 (Rent Act), και, δυνάμει οποιασδήποτε διάταξης του Μέρους VIII του εν λόγω νόμου, δεν μπορεί να απαιτείται

νομίμως προμήθεια ως προϋπόθεση για την εκχώρηση, ή ασφαλή μίσθωση στη Σκωτία (Scottish secure tenancy) κατά την έννοια του νόμου (της Σκωτίας) περί Στέγασης του 2001 (Housing Act).

Τα περιουσιακά στοιχεία που δεν περιέρχονται στον σύνδικο περιλαμβάνουν όλα τα περιουσιακά στοιχεία που τηρούνται εκτός κατοικίας και τα οποία, δυνάμει της παραγράφου 1 του άρθρου 11 του νόμου του 2002, δεν μπορούν να κατασχεθούν, ή οποιαδήποτε περιουσιακά στοιχεία εντός κατοικίας τα οποία δεν αποτελούν μη βασικό περιουσιακό στοιχείο για τους σκοπούς του Μέρους 3 του νόμου του 2002. Αποκλείεται επίσης η περιουσία που βρίσκεται στην κατοχή του οφειλέτη ως καταπίστευμα για λογαριασμό οποιουδήποτε άλλου προσώπου. Επίσης, εάν ο οφειλέτης, σύμφωνα με τη διαδικασία περί ελάχιστων περιουσιακών στοιχείων, απαιτεί ευλόγως τη χρήση οχήματος, κάθε όχημα που ανήκει στον οφειλέτη και του οποίου η αξία δεν υπερβαίνει τις 3.000 GBP δεν θεωρείται περιουσιακό στοιχείο.

Η περιέλευση της περιουσίας του οφειλέτη στον σύνδικο δεν θίγει το δικαίωμα υποθήκης του ιδιοκτήτη του ακινήτου.

Υπενθυμίζεται ότι οι διατάξεις που αφορούν την περιέλευση δεν θίγουν τα δικαιώματα των εμπραγματών ασφαλισμένων πιστωτών, τα οποία είναι προνομιούχα σε σχέση με τα δικαιώματα του συνδίκου.

Μέσω πράξης καταπίστευσης, τα περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη μεταβιβάζονται προς διαχείριση επ' ωφελεία των πιστωτών και προς εξόφληση χρεών, αν και ο οφειλέτης έχει το δικαίωμα να μεταβιβάσει μόνο περιουσιακά στοιχεία για τα οποία μπορεί να πραγματοποιηθεί εκούσια μεταβίβαση. Εάν μια πράξη καταπίστευσης καταστεί προστατευμένη, ο νόμος του 2016 περιέχει διατάξεις σχετικά με την επίτευξη συμφωνίας όσον αφορά την ακίνητη περιουσία του οφειλέτη.

Όσον αφορά την εταιρική αφερεγγυότητα, όλα τα περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν στην εταιρεία, οπουδήποτε στον κόσμο, υπόκεινται στη διαδικασία αφερεγγυότητας. Ο όρος «περιουσιακό στοιχείο» ορίζεται ευρέως από τον νόμο.

4 Ποιες εξουσίες έχουν ο οφειλέτης και ο διαχειριστής της διαδικασίας αφερεγγυότητας, αντίστοιχα;

Ο σύνδικος σε αφερεγγυότητα φυσικού προσώπου ή πράξη καταπίστευσης (ή οποιοσδήποτε εντεταλμένος λειτουργός) πρέπει να είναι αναγνωρισμένος διαχειριστής αφερεγγυότητας. Σύμφωνα με τον νόμο του 1986, η έννοια του διαχειριστή αφερεγγυότητας στη Σκωτία είναι η ίδια με αυτή στην Αγγλία και την Ουαλία. Οποιοδήποτε πρόσωπο, εκτός του επόπτη για θέματα πτωχεύσεων (Accountant in Bankruptcy), ενεργεί ως σύνδικος στη Σκωτία χωρίς να είναι αναγνωρισμένος διαχειριστής αφερεγγυότητας διαπράττει αδίκημα.

Ο διαχειριστής αφερεγγυότητας πρέπει να είναι φυσικό πρόσωπο. Άδειες για διαχειριστές αφερεγγυότητας μπορούν να εκδίδονται μόνον από επαγγελματικό φορέα εξουσιοδοτημένο από τον υπουργό. Για να αποκτήσει άδεια, ο αιτών πρέπει να περάσει εξετάσεις και να διαθέτει συγκεκριμένο αριθμό ωρών πρακτικής εμπειρίας σε διαδικασίες αφερεγγυότητας.

Σε κάθε αφερεγγυότητα φυσικού προσώπου υπάρχει σύνδικος με τα εξής γενικά καθήκοντα:

να ανακτά, να διαχειρίζεται και να ρευστοποιεί την περιουσία του οφειλέτη, είτε αυτή βρίσκεται στη Σκωτία είτε αλλού·

να διανέμει την περιουσία στους πιστωτές του οφειλέτη σύμφωνα με τα αντίστοιχα δικαιώματα αυτών·

να εξακριβώνει τους λόγους της αφερεγγυότητας του οφειλέτη και τις περιστάσεις γύρω από αυτήν·

να εξακριβώνει την κατάσταση των υποχρεώσεων και των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη·

να τηρεί βιβλίο πρακτικών (sederunt) κατά τη διάρκεια της θητείας του, με σκοπό την ακριβή τήρηση αρχείου για τη διαδικασία της αφερεγγυότητας·

να τηρεί τακτικά αρχείο των παρεμβάσεων του (intromissions) σχετικά με περιουσία του οφειλέτη, το οποίο θα είναι διαθέσιμο ανά πάσα στιγμή, εντός εύλογου πλαισίου, για έλεγχο από τους επιτρόπους (εάν υπάρχουν), τους πιστωτές και τον οφειλέτη· και

εάν ο σύνδικος εξακολουθεί να ενεργεί στο πλαίσιο της διαδικασίας αφερεγγυότητας, να παράσχει στον επόπτη για θέματα πτωχεύσεων (Accountant in Bankruptcy) τις πληροφορίες που θεωρεί αναγκαίες για την εκτέλεση των καθηκόντων αυτού βάσει του νόμου του 2016.

Ο σύνδικος, κατά την άσκηση των καθηκόντων του, λαμβάνει επίσης υπόψη τις συμβουλές που του παρέχουν οι επιτρόποι (εφόσον υπάρχουν).

Εάν ο σύνδικος έχει βάσιμους λόγους να υποπτεύεται ότι ο οφειλέτης έχει διαπράξει αδίκημα σε σχέση με την αφερεγγυότητα όσον αφορά τα περιουσιακά στοιχεία του, τις συναλλαγές του με τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία ή τη συμπεριφορά του σε σχέση με την επιχειρηματική ή οικονομική του δραστηριότητα, ή ότι τρίτο πρόσωπο έχει διαπράξει τέτοιο αδίκημα κατά τις συναλλαγές του με τον οφειλέτη, τον προσωρινό σύνδικο ή τον σύνδικο, σε σχέση με τα περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη, την επιχειρηματική ή τη χρηματοοικονομική του δραστηριότητα, ο σύνδικος αναφέρει το θέμα στον επόπτη για θέματα πτωχεύσεων (Accountant in Bankruptcy). Επίσης, εάν ο σύνδικος έχει βάσιμους λόγους να πιστεύει ότι οποιαδήποτε συμπεριφορά του οφειλέτη είναι τέτοιας φύσης ώστε να έχει ως αποτέλεσμα να γίνει δεκτή από τον αρμόδιο δικαστή (sheriff) αίτηση για δικαστική διαταγή επιβολής πτωχευτικών περιορισμών, ο σύνδικος αναφέρει το θέμα στον επόπτη για θέματα πτωχεύσεων (Accountant in Bankruptcy). Οι εν λόγω αναφορές είναι απολύτως εμπιστευτικές.

Όταν σύνδικος είναι ο επόπτης για θέματα πτωχεύσεων (Accountant in Bankruptcy), δύναται να υποβάλει αίτηση στον αρμόδιο δικαστή (sheriff) για την παροχή κατευθύνσεων σχετικά με οποιοδήποτε ειδικό θέμα προκύπτει κατά την αφερεγγυότητα.

Όταν ο οφειλέτης, πιστωτής ή οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο που έχει συμφέρον είναι δυσαρεστημένο με οποιαδήποτε πράξη, παράλειψη ή απόφαση του συνδίκου, έχει δικαίωμα να υποβάλει αίτηση στο πρωτοβάθμιο περιφερειακό δικαστήριο (Sheriff Court). Κατόπιν υποβολής της εν λόγω αίτησης, ο αρμόδιος δικαστής (sheriff) δύναται να επικυρώσει, να ακυρώσει ή να τροποποιήσει οποιαδήποτε πράξη ή απόφαση του συνδίκου, ή να παράσχει κατευθύνσεις στον σύνδικο, ή να εκδώσει απόφαση κατά την κρίση του.

Η αμοιβή του διαχειριστή αφερεγγυότητας που ενεργεί ως εντεταλμένος λειτουργός σε περίπτωση εταιρικής αφερεγγυότητας καθορίζεται από τους πιστωτές.

Ο διαχειριστής αφερεγγυότητας μπορεί να προσφύγει στο δικαστήριο εάν θεωρεί ότι η βάση αμοιβής που καθορίστηκε από τους πιστωτές είναι ανεπαρκής.

Οι πιστωτές δύναται επίσης να προσφύγουν στο δικαστήριο εάν θεωρούν ότι η αμοιβή είναι υπερβολική.

5 Κάτω από ποιες προϋποθέσεις μπορεί να προταθεί συμψηφισμός;

Χρέος που γεννάται πριν από την αφερεγγυότητα μπορεί να συμψηφιστεί με απαίτηση κατά του πιστωτή η οποία γεννάται πριν από την αφερεγγυότητα.

Χρέος που γεννάται μετά την αφερεγγυότητα μπορεί να συμψηφιστεί με απαίτηση που γεννάται μετά την αφερεγγυότητα.

6 Ποια αποτελέσματα έχουν οι διαδικασίες αφερεγγυότητας επί των υφισταμένων συμβάσεων στις οποίες ο οφειλέτης αποτελεί συμβαλλόμενο μέρος;

Ενώ ο σύνδικος σε διαδικασία αφερεγγυότητας φυσικού προσώπου εκπροσωπεί τόσο τους πιστωτές όσο και τον οφειλέτη, δεν εκπροσωπεί τον οφειλέτη στις υποχρεώσεις του. Ως εκ τούτου, ο σύνδικος δεν δεσμεύεται, με την ανάληψη καθηκόντων και αφού η περιουσία περιέλθει στην κατοχή του, έναντι των πιστωτών του οφειλέτη για οποιοδήποτε διαρκείς υποχρεώσεις ή συμβάσεις που εξακολουθούν να ισχύουν και μετά την έναρξη της διαδικασίας αφερεγγυότητας. Ωστόσο, ο σύνδικος έχει τη δυνατότητα να συνάπτει συμβάσεις κατόπιν εξουσιοδότησης από τους πιστωτές. Με τον τρόπο αυτόν, ο σύνδικος είτε θα δεσμεύει άμεσα τους πιστωτές (είτε εκείνους που τον εξουσιοδότησαν), είτε θα δεσμεύεται προσωπικά με δικαίωμα αναγωγής έναντι των πιστωτών. Αν ο σύνδικος συνάψει σύμβαση χωρίς την εξουσιοδότηση των πιστωτών, ευθύνεται προσωπικά για τις υποχρεώσεις που απορρέουν απ' αυτήν. Ο σύνδικος έχει δικαίωμα να συνάπτει οποιαδήποτε σύμβαση εφόσον αυτή κρίνεται επωφελής για τη διαχείριση της περιουσίας του οφειλέτη, εκτός εάν η σύναψη της εν λόγω σύμβασης αποκλείεται βάσει των ρητών ή σιωπηρών όρων αυτής.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, ο σύνδικος δεν υποχρεούται σε οποιαδήποτε παροχή και μπορεί απλώς να διεκδικήσει τα ωφελήματα της σύμβασης, όπως να εισπράξει πληρωμή. Σε άλλες περιπτώσεις, ο σύνδικος μπορεί να τηρεί τις υποχρεώσεις του και να προβαίνει σε παροχή, επειδή έτσι θα προκύψει όφελος για την περιουσία.

Εάν ο σύνδικος δεν αναλάβει τη σύμβαση, ο αντισυμβαλλόμενος έχει δικαίωμα να ζητήσει αποζημίωση ως συνήθης πιστωτής στη διαδικασία αφερεγγυότητας, αλλά, ελλείψει ειδικής πρόβλεψης στη σύμβαση, και εάν το άλλο μέρος έχει καταγγείλει τη σύμβαση ή έχει συναινέσει σε αυτό, όχι μετά την κήρυξη αφερεγγυότητας.

Οι συμβατικές εξουσίες του συνδίκου σε περίπτωση αφερεγγυότητας φυσικού προσώπου καθορίζονται στο άρθρο 110 του νόμου του 2016. Ο σύνδικος πρέπει, εντός 28 ημερών από την παραλαβή γραπτού αιτήματος οποιουδήποτε αντισυμβαλλομένου σύμβασης που έχει συνάψει ο οφειλέτης, να αναλάβει τη σύμβαση ή να αρνηθεί να την αναλάβει. Η προθεσμία των 28 ημερών μπορεί να παραταθεί κατόπιν υποβολής αίτησης στο πρωτοβάθμιο περιφερειακό δικαστήριο (Sheriff Court), εφόσον σύνδικος είναι ο επόπτης για θέματα πτωχεύσεων (Accountant in Bankruptcy), ή κατόπιν αίτησης στον επόπτη για θέματα πτωχεύσεων, εάν δεν είναι αυτός ο σύνδικος. Κάθε απόφαση για παράταση της προθεσμίας υπόκειται σε επανεξέταση ή προσφυγή. Επίσης, ο επόπτης για θέματα πτωχεύσεων (Accountant in Bankruptcy) έχει τη δυνατότητα να παραπέμψει υπόθεση στον αρμόδιο δικαστή (sheriff) για κατευθύνσεις πριν από τη λήψη οποιασδήποτε απόφασης ή οποιαδήποτε επανεξέταση. Εάν ο σύνδικος δεν απαντήσει εγγράφως σε αίτημα οποιουδήποτε αντισυμβαλλομένου σύμβασης εντός της προθεσμίας των 28 ημερών (ή εντός μεγαλύτερου χρονικού διαστήματος, κατά περίπτωση), θεωρείται ότι ο σύνδικος αρνήθηκε να αναλάβει τη σύμβαση.

Η συνεχιζόμενη παροχή ορισμένων υπηρεσιών (υπηρεσίες κοινής ωφελείας, επικοινωνιών και υπηρεσίες ΤΠ που θεωρούνται «αναγκαίες»), μπορεί να συνεχιστεί σε περίπτωση αφερεγγυότητας, χωρίς να είναι αναγκαία η καταβολή τυχόν καθυστερούμενων οφειλών κατά την έναρξη της διαδικασίας αφερεγγυότητας.

Όσον αφορά την εταιρική αφερεγγυότητα, ο εντεταλμένος λειτουργός στη διαδικασία αφερεγγυότητας δεν υποχρεούται να εκτελέσει συμβάσεις που έχει συνάψει η οφειλέτρια εταιρεία. Ο εκκαθαριστής δύναται να καταγγείλει μη αποδοτική σύμβαση, θέτοντας τέρμα στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του αφερέγγυου εξ αυτής (ο αντισυμβαλλόμενος δύναται να εγείρει αξιώσεις στο πλαίσιο της αφερεγγυότητας για απώλειες/ζημιές συνεπεία της αφερεγγυότητας). Εκτός από τις αναγκαίες υπηρεσίες, οι προμηθευτές μπορούν να καταγγείλουν τις συμβάσεις τους σε περίπτωση αφερεγγυότητας (εφόσον το προβλέπει η σύμβασή τους). Τυχόν μη εξοφληθέντα αγαθά / μη εξοφληθείσες υπηρεσίες θα αποτελέσουν απαίτηση στο πλαίσιο της διαδικασίας αφερεγγυότητας.

7 Ποια αποτελέσματα έχουν οι διαδικασίες αφερεγγυότητας επί των ατομικών διώξεων εκ μέρους πιστωτών (εκτός εάν υφίσταται εκκρεμοδικία);

Σε περιπτώσεις αφερεγγυότητας φυσικών προσώπων, το άρθρο 109 παράγραφος 5 του νόμου του 2016 επιτρέπει στον σύνδικο να κινεί, να συνεχίζει ή να συμμετέχει σε οποιαδήποτε δικαστική διαδικασία σχετικά με την περιουσία του οφειλέτη.

Σε γενικές γραμμές, εάν κάποιος έχει απαίτηση κατά του οφειλέτη κατά την ημερομηνία αφερεγγυότητας, θα προβάλει την απαίτησή του κατά τη διαδικασία αφερεγγυότητας. Ωστόσο, η προσφυγή στο δικαστήριο κατά του οφειλέτη ίσως να είναι ο καταλληλότερος τρόπος για τη διεκδίκηση αμφισβητούμενου χρέους. Οι διαδικασίες εκκαθάρισης και ειδικής διαχείρισης συνεπάγονται αναστολή πληρωμών. Μετά την έναρξη της διαδικασίας, δεν μπορεί να ασκηθεί ένδικο βοήθημα κατά της εταιρείας χωρίς τη συγκατάθεση του εντεταλμένου λειτουργού ή την άδεια του δικαστηρίου.

Στον εκούσιο εταιρικό συμβιβασμό (CVA), κάθε πιστωτής που δεσμεύεται από τον συμβιβασμό δεν μπορεί να ασκήσει ένδικο βοηθήματα για τη διεκδίκηση του χρέους, καθώς δεσμεύεται από την αποδοχή του συμβιβασμού. Πιστωτές που προέκυψαν μετά την έγκριση του συμβιβασμού θα μπορούσαν να ασκήσουν τέτοια ένδικο βοηθήματα σε περίπτωση μη εξόφλησής τους.

8 Ποια αποτελέσματα έχουν οι διαδικασίες αφερεγγυότητας επί των εκκρεμών κατά τον χρόνο της έναρξης της διαδικασίας αφερεγγυότητας δικών;

Οι οφειλέτες δεν μπορούν να ασκήσουν ούτε να συνεχίσουν προσφυγή στο δικαστήριο όταν ο σύνδικος είναι πρόθυμος να την κινήσει. Ο σύνδικος θα πρέπει να ειδοποιηθεί για την προσφυγή, ώστε να έχει την ευκαιρία να υποκατασταθεί ή να παρέμβει στη δίκη. Ωστόσο, η προσφυγή μπορεί να συνεχιστεί ανεξαρτήτως της θέσης του συνδίκου.

Ο οφειλέτης μπορεί να κινήσει διαδικασίες που επηρεάζουν την προσωπική του κατάσταση, όπως το διαζύγιο, παρά την έναρξη διαδικασίας αφερεγγυότητας εις βάρος του. Η αγωγή αποζημίωσης για ψυχική οδύνη (solatium) αφορά προσωπικά τον διάδικο, με αποτέλεσμα ο σύνδικος να μην δικαιούται να κινήσει διαδικασίες. Εντούτοις, ο σύνδικος έχει δικαίωμα να ασκήσει αγωγή για απώλεια περιουσίας ή να συμμετάσχει σε δίκη στο πλαίσιο της οποίας διεκδικείται αποζημίωση για ψυχική οδύνη (solatium), ενώ ο οφειλέτης ενδέχεται να κληθεί να λογοδοτήσει στον σύνδικο σχετικά με τα έσοδά του από οποιαδήποτε αγωγή.

Στη Σκωτία προβλέπεται ότι ο οφειλέτης μπορεί να γνωστοποιήσει την πρόθεσή του να υποβάλει αίτηση για κήρυξη αφερεγγυότητας ή πράξη καταπίστευσης υποβάλλοντας αίτηση για αναστολή πληρωμών. Χαρακτηριστικό της αναστολής πληρωμών είναι ότι παρέχει στον οφειλέτη προστασία διάρκειας 6 εβδομάδων από την αναγκαστική εκτέλεση. Κατά συνέπεια, ανοιγείσα δίκη μπορεί να συνεχιστεί κατά το χρονικό διάστημα πριν από την έναρξη της διαδικασίας αφερεγγυότητας, αλλά δεν θα επιτρέπεται η αναγκαστική εκτέλεση τυχόν απόφασης που θα εκδοθεί.

Οι διαδικασίες εκκαθάρισης και ειδικής διαχείρισης συνεπάγονται αναστολή πληρωμών. Τα εκκρεμή καταδικαστικά μέτρα κατά την ημερομηνία της αφερεγγυότητας δεν μπορούν να συνεχιστούν χωρίς τη συναίνεση του εντεταλμένου λειτουργού ή την άδεια του δικαστηρίου.

Πιστωτές σε διαδικασία καταδικαστικών μέτρων που εκκρεμούν κατά την έγκριση CVA δεν μπορούν να συνεχίσουν τέτοιες ενέργειες, καθώς δεσμεύονταν από τους όρους του CVA (ανεξαρτήτως αν οι ίδιοι ψήφισαν να εγκριθεί ή όχι).

9 Ποια είναι τα κύρια χαρακτηριστικά της συμμετοχής των πιστωτών στη διαδικασία αφερεγγυότητας;

Οι πιστωτές μπορούν να συμμετέχουν σε διαδικασίες αφερεγγυότητας με πολλούς τρόπους, συμπεριλαμβανομένων των συνελεύσεων πιστωτών. Εντός 60 ημερών από την κήρυξη αφερεγγυότητας, ο σύνδικος πρέπει να αποφασίσει εάν θα συγκαλέσει ή όχι την προβλεπόμενη από τη νομοθεσία συνέλευση των πιστωτών. Εάν συγκληθεί η συνέλευση, οι πιστωτές που είναι παρόντες μπορούν να ψηφίσουν υπέρ της αντικατάστασης του συνδίκου. Εάν ο σύνδικος αποφασίσει να μην συγκαλέσει συνέλευση, μπορούν να το ζητήσουν οι πιστωτές. Ο σύνδικος είναι υποχρεωμένος να συγκαλέσει τη συνέλευση εάν το ζητήσουν πιστωτές που αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το ένα τέταρτο της αξίας (υπολογισμένο επί του συνολικού χρέους). Οι πιστωτές μπορούν να συγκαλούν άλλες συνελεύσεις ανά πάσα στιγμή. Η συνέλευση πρέπει να πραγματοποιείται εάν συγκαλείται από το ένα δέκατο του αριθμού των πιστωτών ή το ένα τρίτο της αξίας που αυτοί εκπροσωπούν (βάσει του οφειλόμενου χρέους). Η συνέλευση των πιστωτών μπορεί να εκδίδει κατευθύνσεις προς τον σύνδικο, αλλά ο σύνδικος και άλλοι πιστωτές έχουν δικαίωμα προσφυγής στο πρωτοβάθμιο περιφερειακό δικαστήριο (Sheriff Court). Επίτροποι μπορούν να εκλέγονται σε κάθε συνέλευση πιστωτών. Οι επίτροποι μπορούν να εκλέγονται για να παρέχουν γενικές συμβουλές και να εποπτεύουν γενικά τη διαχείριση της πτώχευσης, συμπεριλαμβανομένου του ελέγχου των λογαριασμών του συνδίκου. Οι επίτροποι είναι πιστωτές ή οι εντεταλμένοι αντιπρόσωποι αυτών. Εάν δεν εκλεγούν επίτροποι, τον ρόλο αυτόν αναλαμβάνει ο επόπτης για θέματα πτωχεύσεων (Accountant in Bankruptcy).

Οι σύνδικοι υποχρεούνται να υποβάλλουν λογαριασμούς στο τέλος του πρώτου έτους και, στη συνέχεια, σε τακτά χρονικά διαστήματα μέχρι το τέλος της διαδικασίας αφερεγγυότητας. Οι λογαριασμοί πρέπει να ελέγχονται από τον επόπτη για θέματα πτωχεύσεων (Accountant in Bankruptcy) ή από εκλεγμένους επιτρόπους. Οι πιστωτές λαμβάνουν αντίγραφο του υπολογισμού των εξόδων και της αμοιβής του συνδίκου. Οι πιστωτές μπορούν να ζητήσουν να δουν τους λογαριασμούς και να προσφύγουν κατά του υπολογισμού.

Σε αντίθεση με την κοινή πράξη καταπίστευσης, η πράξη αυτή δεν είναι δεσμευτική για τους πιστωτές, εκτός εάν έχουν συμφωνήσει με τους όρους της, και καθίσταται προστατευμένη.

Στη διαδικασία εταιρικής αφερεγγυότητας, οι πιστωτές συμμετέχουν σε διαδικασίες αφερεγγυότητας μέσω συνελεύσεων πιστωτών και άλλων διαδικασιών λήψης αποφάσεων. Δύνανται επίσης να συγκροτούν επιτροπή και να εκλέγουν τα μέλη της. Οι εντεταλμένοι λειτουργοί πρέπει να ενημερώνουν τακτικά τους πιστωτές (κάθε 6 ή 12 μήνες, ανάλογα με τη διαδικασία) για την εξέλιξη της υπόθεσης.

10 Με ποιον τρόπο μπορεί ο διαχειριστής/διαχειρίστρια αφερεγγυότητας να χρησιμοποιήσει ή να διαθέσει περιουσιακά στοιχεία της πτωχευτικής περιουσίας;

Ο σύνδικος σε περίπτωση αφερεγγυότητας φυσικού προσώπου διαχειρίζεται την αφερεγγυότητα για λογαριασμό των πιστωτών και έχει την εξουσία να εντοπίζει και να ανακτά τα περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη τα οποία περιέρχονται στον σύνδικο. Πράγματι, το άρθρο 109 του νόμου του 2016 ορίζει ότι, αμέσως μετά τον διορισμό του συνδίκου, και για τους σκοπούς της ανάκτησης της περιουσίας του οφειλέτη [με την επιφύλαξη του άρθρου 113 του νόμου σχετικά με την οικογενειακή κατοικία του οφειλέτη (Act regarding the debtor's family home)], το σύνολο της περιουσίας του οφειλέτη περιέρχεται στην κατοχή του συνδίκου, όπως και κάθε έγγραφο που βρίσκεται στην κατοχή ή υπό τον έλεγχο του οφειλέτη σχετικά με τα περιουσιακά στοιχεία του, ή την επιχειρηματική του δραστηριότητα, ή τις χρηματοοικονομικές υποθέσεις του. Ο σύνδικος πρέπει επίσης να συντάξει και να διατηρεί απογραφή και αποτίμηση της περιουσίας, και στη συνέχεια να αποστέλλει αντίγραφο κάθε τέτοιας απογραφής και αποτίμησης στον επόπτη για θέματα πτωχεύσεων (Accountant in Bankruptcy). Ο σύνδικος δικαιούται επίσης να έχει πρόσβαση σε όλα τα έγγραφα που σχετίζονται με τα περιουσιακά στοιχεία, την επιχειρηματική δραστηριότητα ή τις χρηματοοικονομικές υποθέσεις του οφειλέτη και τα οποία αποστέλλονται από τον οφειλέτη ή για λογαριασμό του σε τρίτον και βρίσκονται στα χέρια του εν λόγω τρίτου, και να εκδίδει αντίγραφα των εν λόγω εγγράφων. Εάν οποιοδήποτε πρόσωπο παρακωλύει σύνδικο που ασκεί, ή επιχειρεί να ασκήσει, εξουσία πρόσβασης σε έγγραφα, ο αρμόδιος δικαστής (sheriff) δικαιούται, κατόπιν αίτησης του συνδίκου, να διατάξει το εν λόγω πρόσωπο να παύσει να παρακωλύει τον σύνδικο. Ο σύνδικος δύναται επίσης να απαιτήσει την παράδοση κάθε τίτλου ιδιοκτησίας ή άλλου εγγράφου του οφειλέτη, παρά το γεγονός ότι διεκδικείται εμπράγματο βάρος επί του τίτλου ή του εγγράφου, αλλά με την επιφύλαξη οποιασδήποτε προτίμησης του δικαιούχου του βάρους.

Μετά την ανάκτηση των περιουσιακών στοιχείων, ο σύνδικος πρέπει να διαχειριστεί και να ρευστοποιήσει την περιουσία. Σύμφωνα με το άρθρο 109 του νόμου του 2016, το συντομότερο δυνατό μετά τον διορισμό του, ο σύνδικος διαβουλεύεται με τον επόπτη για θέματα πτωχεύσεων (Accountant in Bankruptcy) σχετικά με την άσκηση των καθηκόντων του και, με την επιφύλαξη ορισμένων εξαιρέσεων, συμμορφώνεται με κάθε γενική ή συγκεκριμένη κατεύθυνση που του δίνεται από τους πιστωτές, κατά περίπτωση, κατόπιν αίτησης των επιτρόπων, από τον αρμόδιο δικαστή (sheriff), ή από τον επόπτη για θέματα πτωχεύσεων (Accountant in Bankruptcy), όσον αφορά την άσκηση των εν λόγω καθηκόντων από τον σύνδικο.

Ο σύνδικος έχει το δικαίωμα να προβεί σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες ενέργειες:

να συνεχίζει ή να περατώνει οποιαδήποτε επιχειρηματική δραστηριότητα του οφειλέτη·

να κινεί, να συνεχίζει ή να συμμετέχει σε οποιαδήποτε δικαστική διαδικασία σχετικά με την περιουσία του οφειλέτη·

να δημιουργεί εξασφάλιση επί οποιουδήποτε μέρους της περιουσίας·

όταν οποιοδήποτε δικαίωμα, δικαίωμα προαίρεσης ή άλλη εξουσία αποτελεί μέρος της περιουσίας του οφειλέτη, να προβαίνει σε πληρωμές ή να αναλαμβάνει υποχρεώσεις προκειμένου να αποκτήσει, προς όφελος των πιστωτών, οποιοδήποτε περιουσιακό στοιχείο το οποίο αποτελεί αντικείμενο του εν λόγω δικαιώματος, του δικαιώματος προαίρεσης ή της εξουσίας·

να δανείζεται χρήματα στο μέτρο που αυτό είναι αναγκαίο για τη διαφύλαξη της περιουσίας του οφειλέτη· και

να θέτει σε ισχύ ή να διατηρεί ασφαλιστήρια συμβόλαια που αφορούν την επιχειρηματική δραστηριότητα ή την περιουσία του οφειλέτη.

Κάθε πώληση της περιουσίας του οφειλέτη από τον σύνδικο μπορεί να πραγματοποιείται με δημοπρασία ή με ιδιωτική διαπραγμάτευση.

Οι κάτωθι κανόνες ισχύουν για την πώληση οποιουδήποτε μέρους της ακίνητης περιουσίας του οφειλέτη επί της οποίας κατέχεται εμπράγματη εξασφάλιση από πιστωτή ή πιστωτές, εάν τα δικαιώματα του εξασφαλισμένου πιστωτή ή των εξασφαλισμένων πιστωτών είναι προνομιούχα σε σχέση με τα δικαιώματα του συνδίκου:

ο σύνδικος έχει δικαίωμα να πωλήσει αυτό το μέρος μόνο με τη σύμφωνη γνώμη κάθε τέτοιου πιστωτή, εκτός εάν επιτύχει αρκούντως υψηλό τίμημα για την απόσβεση κάθε τέτοιας εξασφάλισης·

αποκλείεται η λήψη μέτρων από τον πιστωτή για την εκτέλεση της εξασφάλισής του επί του μέρους αυτού κατόπιν γνωστοποίησης από τον σύνδικο στον πιστωτή ότι προτίθεται να το πωλήσει, καθώς και η έναρξη, από μέρους του συνδίκου, της διαδικασίας για την πώληση του εν λόγω μέρους κατόπιν γνωστοποίησης πιστωτή προς τον σύνδικο ότι ο πρώτος προτίθεται να ξεκινήσει τη διαδικασία για την πώλησή του μέρους αυτού·

σε περίπτωση που ο σύνδικος ή πιστωτής έχει προβεί σε γνωστοποίηση (όπως περιγράφεται ανωτέρω), αλλά έχει καθυστερήσει αδικαιολόγητα να προχωρήσει στην πώληση, τότε, κατόπιν έγκρισης του αρμόδιου δικαστή (sheriff) για περιπτώσεις γνωστοποίησης που αφορούν οποιονδήποτε πιστωτή ο οποίος έλαβε ενημέρωση, ο εν λόγω πιστωτής έχει δικαίωμα να εκτελέσει την εξασφάλιση, ή αντιστρόφως, ο σύνδικος έχει δικαίωμα να πωλήσει το μέρος αυτό.

Το καθήκον του συνδίκου να ρευστοποιήσει την περιουσία του οφειλέτη περιλαμβάνει την πώληση, με ή χωρίς αναγωγή κατά της περιουσίας, χρεών που οφείλονται σ' αυτήν.

Ο σύνδικος μπορεί να πωλεί αναλώσιμα αγαθά χωρίς να συμμορφώνεται με οποιεσδήποτε κατευθύνσεις του δόθηκαν, εάν ο ίδιος θεωρεί πως η συμμόρφωση με τέτοιες κατευθύνσεις θα μπορούσε να επηρεάσει αρνητικά την πώληση.

Ο σύνδικος ή συνεργάτης αυτού ή οποιοσδήποτε επίτροπος δεν είναι αρμόδιος να αγοράσει οποιοδήποτε από τα περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη σύμφωνα με το άρθρο 109 του νόμου του 2016.

Ο σύνδικος πρέπει να συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις του άρθρου 109 παράγραφος 7 του νόμου του 2016 και έχει δικαίωμα να προβεί σε οποιαδήποτε ενέργεια η οποία επιτρέπεται βάσει του άρθρου 109, μόνον εφόσον, κατά την άποψή του, αυτή θα ωφελούσε οικονομικά την περιουσία του οφειλέτη και θα ήταν προς το συμφέρον των πιστωτών.

11 Ποιες απαιτήσεις δύναται να αναγγελθούν κατά της πτωχευτικής περιουσίας του οφειλέτη και με ποιον τρόπο αντιμετωπίζονται οι απαιτήσεις που προκύπτουν μετά την έναρξη της διαδικασίας αφερεγγυότητας;

Οι απαιτήσεις των πιστωτών στο πλαίσιο διαδικασίας αφερεγγυότητας στη Σκωτία αφορούν χρέη τα οποία, κατά κανόνα, ήταν ληξιπρόθεσμα κατά την ημερομηνία της αφερεγγυότητας. Εάν η αίτηση υποβλήθηκε από τον οφειλέτη, η ημερομηνία της αφερεγγυότητας είναι η ημερομηνία κήρυξης της αφερεγγυότητας. Εάν η αφερεγγυότητα προέκυψε δυνάμει αίτησης πιστωτή, η ημερομηνία αφερεγγυότητας είναι η ημερομηνία του πρώτου εντάλματος που αναφέρει τον οφειλέτη.

Οι δαπάνες και η αμοιβή του συνδίκου, οι δαπάνες που πραγματοποίησε πιστωτής που υπέβαλε αίτηση για κήρυξη αφερεγγυότητας του οφειλέτη ή συνομολόγησε την αίτηση, καθώς και οι τόκοι επί των χρεών από την ημερομηνία αφερεγγυότητας έως την εξόφληση του χρέους, καταβάλλονται επίσης από την περιουσία (υπό την προϋπόθεση ότι αυτή επαρκεί).

Δεν μπορούν να προβάλλονται απαιτήσεις που γεννώνται μετά την έναρξη της διαδικασίας αφερεγγυότητας. Επομένως, πιστωτής η απαίτηση του οποίου γεννάται μετά την αφερεγγυότητα έχει απαίτηση κατά του οφειλέτη, η οποία θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα το άνοιγμα περαιτέρω διαδικασίας αφερεγγυότητας. Πράγματι, είναι δυνατόν να συντρέχουν ταυτόχρονα περισσότερες από μία διαδικασίες αφερεγγυότητας κατά του ίδιου οφειλέτη.

Στην εταιρική αφερεγγυότητα, όλα τα χρέη και οι υποχρεώσεις που οφείλονται από την εταιρεία πριν από την έναρξη της αφερεγγυότητας μπορούν να υποβληθούν στη διαδικασία αφερεγγυότητας. Τα πληρωτέα στο μέλλον χρέη είναι επίσης απαιτητά, αφού πρώτα αναχθούν σε τρέχουσες αξίες.

Υποχρεώσεις που απορρέουν από ορισμένες εγκληματικές ενέργειες (όπως η διακίνηση ναρκωτικών) δεν είναι δυνατόν να αποδειχθούν κατά την ειδική διαχείριση ή την εκκαθάριση. Υποχρεώσεις που αναλαμβάνονται μετά την κίνηση της διαδικασίας θεωρούνται «δαπάνες». Αυτές υπόκεινται σε δική τους σειρά κατάταξης, αλλά πρέπει να εξοφλούνται συνολικά πριν από τη διανομή χρημάτων στους πιστωτές.

12 Ποιοι είναι οι κανόνες που διέπουν την αναγγελία, την εξέλεξη και την τελική επαλήθευση των απαιτήσεων;

Το άρθρο 122 του νόμου του 2016 θεσπίζει τις διατάξεις για την αναγγελία απαιτήσεων σε περίπτωση αφερεγγυότητας φυσικού προσώπου. Για να ληφθεί απόφαση μεταβίβασης (adjudication) σχετικά με το δικαίωμα του πιστωτή (εφόσον υπάρχουν διαθέσιμα κεφάλαια) επί μερίσματος από την περιουσία του οφειλέτη, ο πιστωτής πρέπει να αναγγείλει την απαίτησή του στον σύνδικο το αργότερο κατά την «ορισθείσα ημέρα». Ως «ορισθείσα ημέρα» νοείται η ημέρα 120 ημέρες μετά την ημερομηνία κατά την οποία γνωστοποιείται στον πιστωτή το κατά πόσον ο σύνδικος προτίθεται να συγκαλέσει την προβλεπόμενη από τη νομοθεσία συνέλευση, ή όταν δεν γνωστοποιείται τίποτα στον πιστωτή, η ημέρα που είναι 120 ημέρες μετά την ημερομηνία κατά την οποία ο σύνδικος ειδοποιεί τον πιστωτή καλώντας τον να αναγγείλει τις απαιτήσεις του.

Εάν ο πιστωτής υποβάλει εκπρόθεσμη αναγγελία στον σύνδικο (μετά την ορισθείσα ημέρα), ο σύνδικος δικαιούται, για κάθε λογιστική χρήση, να προβεί σε μεταβίβαση ως προς το δικαίωμα του πιστωτή (εφόσον υπάρχουν διαθέσιμα κεφάλαια) επί μερίσματος από την περιουσία του οφειλέτη, εφόσον η απαίτηση αναγγέλθηκε το αργότερο 8 εβδομάδες πριν από τη λήξη της λογιστικής περιόδου και εφόσον εξαιρετικές περιστάσεις παρεμπόδισαν την αναγγελία της απαίτησης πριν από την ορισθείσα ημέρα.

Ο σύνδικος, προκειμένου να διαπιστώσει την ύπαρξη ή το ύψος απαίτησης που αναγγέλθηκε από πιστωτή, έχει δικαίωμα να απαιτήσει από τον πιστωτή να προσκομίσει περαιτέρω αποδεικτικά στοιχεία. Εναλλακτικά, ο σύνδικος έχει δικαίωμα να απαιτήσει την προσκόμιση τέτοιων αποδεικτικών στοιχείων από οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο το οποίο, κατά την κρίση του συνδίκου, μπορεί να προσκομίσει τέτοια στοιχεία. Σε περίπτωση που ο πιστωτής ή άλλο πρόσωπο αρνείται ή καθυστερεί να το πράξει, ο σύνδικος έχει δικαίωμα να ζητήσει από το πρωτοβάθμιο περιφερειακό δικαστήριο (Sheriff Court) να διατάξει τον πιστωτή ή άλλο πρόσωπο να παραστεί σε κατ' ιδίαν εξέταση ενώπιον του αρμόδιου δικαστή (sheriff).

Οι απαιτήσεις των πιστωτών πρέπει να αναγγέλλονται με έγγραφο που περιβάλλεται τον καθορισμένο τύπο, όπως ορίζεται στους κανονισμούς (της Σκωτίας) περί πτώχευσης του 2016 (Bankruptcy Regulations 2016).

Οι πιστωτές, σε περίπτωση εταιρικής αφερεγγυότητας, δύνανται να αναγγέλλουν τις απαιτήσεις τους (επαλήθευση χρέους) σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας. Η αναγγελία της απαίτησης αποτελεί προϋπόθεση του δικαιώματος ψήφου σε οποιαδήποτε συνέλευση (ή άλλη διαδικασία λήψης απόφασης) ή του δικαιώματος στην είσπραξη μερίσματος. Όσον αφορά την ειδική διαχείριση ή την εκκαθάριση, όπου προβλέπεται διανομή μερίσματος, ο εντεταλμένος λειτουργός απευθύνει επιστολή σε όλους τους πιστωτές οι οποίοι δεν έχουν ακόμη επαληθεύσει τις απαιτήσεις τους, ενημερώνοντάς τους ότι θα γίνει διανομή, καλώντας τους να αναγγείλουν τις απαιτήσεις τους και τάσσοντας τελική προθεσμία προς αυτόν τον σκοπό, προκειμένου να συμπεριληφθούν στην εν λόγω διανομή. Ο εντεταλμένος λειτουργός δύναται να διεκπεραιώνει απαιτήσεις που αναγγέλλονται μετά την ημερομηνία αυτή, αλλά δεν υποχρεούται να το πράξει. Κατά την δικαστική εκκαθάριση υπάρχει τυποποιημένο έντυπο που πρέπει να υποβληθεί προς επαλήθευση των χρεών. Τυποποιημένο έντυπο δεν υπάρχει για καμία άλλη διαδικασία, αλλά το νομικό πλαίσιο για τις λοιπές διαδικασίες ορίζει τι πρέπει να περιλαμβάνεται στην επαλήθευση για τους σκοπούς της διανομής. Η μη εμπρόθεσμη αναγγελία απαίτησης εκ μέρους πιστωτή δεν μπορεί να διαταράξει τη διανομή.

13 Ποιοι είναι οι κανόνες που διέπουν τη διανομή του προϊόντος της ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων; Με ποιον τρόπο κατατάσσονται οι απαιτήσεις και τα δικαιώματα των πιστωτών;

Η σειρά κατάταξης στο πλάνο διανομής στο πλαίσιο διαδικασίας αφερεγγυότητας φυσικού προσώπου έχει ως εξής:

Οι δαπάνες και η αμοιβή του προσωρινού συνδίκου στο πλαίσιο της διαχείρισης της περιουσίας του οφειλέτη·

Οι δαπάνες και η αμοιβή του συνδίκου στο πλαίσιο της διαχείρισης της περιουσίας του οφειλέτη·

Σε περίπτωση θανάτου οφειλέτη, τα εύλογα έξοδα τελευταίας ασθένειας και κηδείας, καθώς και τα εύλογα έξοδα για τη διαχείριση της περιουσίας του θανόντος·

Τα εύλογα έξοδα του πιστωτή που είναι αιτών ή συνομολογεί την αίτηση του οφειλέτη για την κήρυξη αφερεγγυότητας του οφειλέτη·

Τα συνήθη προνομιάχρη (εξαιρουμένων τυχόν δεδουλευμένων τόκων επ' αυτών έως την ημερομηνία της αφερεγγυότητας)·

Τα δευτερευόντα προνομιάχρη (εξαιρουμένων τυχόν δεδουλευμένων τόκων επ' αυτών έως την ημερομηνία της αφερεγγυότητας)·

Τα συνήθη χρέη·

Νόμιμοι τόκοι επί των συνήθων προνομιάχρων χρεών, των δευτερευόντων προνομιάχρων χρεών και των συνήθων χρεών από την ημερομηνία της αφερεγγυότητας μέχρι την ημερομηνία εξόφλησης του χρέους· και

Τυχόν αναβληθέντα χρέη.

Τυχόν υπόλοιπο που απομένει μετά την πλήρη εξόφληση του συνόλου των χρεών, επιστρέφεται στον οφειλέτη ή στους διαδόχους ή εκδοχείς αυτού.

Ορισμένες απαιτήσεις που προκύπτουν από σχέση εξαρτημένης εργασίας αντιμετωπίζονται ως προνομιάχρες και καταβάλλονται μετά την αποπληρωμή των εξόδων της διαδικασίας, αλλά πριν από την ικανοποίηση των απαιτήσεων των δικαιούχων κυμαινόμενων βαρών και των ανέγγυων πιστωτών.

14 Ποιες είναι οι προϋποθέσεις και τα αποτελέσματα της περάτωσης της διαδικασίας αφερεγγυότητας (ιδίως διά πτωχευτικού συμβιβασμού);

Η διαδικασία αφερεγγυότητας θεωρείται κατά κανόνα ότι περατώνεται όταν έχει ολοκληρωθεί η διαχείριση και ο σύνδικος έχει καταβάλει τυχόν μερίσματα στους πιστωτές, έχει διεκπεραιώσει όλους τους λογαριασμούς και έχει απαλλαγεί από τα καθήκοντα του συνδίκου. Ωστόσο, έχει κριθεί νομολογιακά στη Σκωτία ότι η αφερεγγυότητα εξακολουθεί παρά την απαλλαγή του οφειλέτη και του συνδίκου. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι η διαδικασία μπορεί να αναβιώσει με την υποβολή αίτησης στο δικαστήριο, ή πλέον, υπό ορισμένες περιστάσεις, στον επόπτη για θέματα πτωχεύσεων (Accountant in Bankruptcy). Το αποτέλεσμα της περάτωσης της διαδικασίας αφερεγγυότητας είναι ότι, σύμφωνα με το άρθρο 145 του νόμου του 2016, ο οφειλέτης απαλλάσσεται εντός του Ηνωμένου Βασιλείου από όλα τα χρέη και τις υποχρεώσεις που τον βάρυναν κατά την ημερομηνία της αφερεγγυότητας. Συνεπώς, οι πιστωτές δεν μπορούν πλέον να επιδιώκουν την αναγκαστική είσπραξη αυτών των χρεών. Ωστόσο, υπάρχουν εξαιρέσεις, με τον οφειλέτη να μην απαλλάσσεται από καμία υποχρέωση καταβολής προστίμου το οποίο επιβάλλεται από το ειρηνοδικείο (peace court) [ή το περιφερειακό δικαστήριο (district court)], από καμία υποχρέωση που απορρέει από διαταγή αποζημίωσης κατά την έννοια του άρθρου 249 του νόμου (της Σκωτίας) περί Ποινικής Δικονομίας του 1995 (Criminal Procedure Act 1995) (στο εξής: **νόμος του 1995**) και από καμία υποχρέωση κατάπτωσης χρηματικού ποσού που κατατέθηκε στο δικαστήριο σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 6 του νόμου του 1995· από καμία υποχρέωση που απορρέει από απάτη ή από απιστία, από καμία υποχρέωση καταβολής διατροφής ή οποιοδήποτε χρηματικού ποσού τέτοιας φύσης βάσει οποιασδήποτε διάταξης ή κανόνα δικαίου, ή από καμία περιοδική παροχή πληρωτέα σε περίπτωση διαζυγίου δυνάμει δικαστικής εντολής ή υποχρέωσης η οποία δεν είναι διατροφή ούτε περιοδική αποζημίωση που μπορεί να συνυπολογιστεί στο ποσό που απαιτεί ο πιστωτής, ή από καμία διατροφή τέκνου κατά την έννοια του νόμου περί διατροφής τέκνων του 1991 (Child Support Act 1991) (στο εξής: **νόμος του 1991**) η οποία δεν καταβλήθηκε για οποιαδήποτε περίοδο πριν από την ημερομηνία της αφερεγγυότητας από οποιοδήποτε πρόσωπο από το οποίο έπρεπε να καταβληθεί ή από οποιονδήποτε εργοδότη από τον οποίο αφαιρέθηκε ή επρόκειτο να αφαιρεθεί δυνάμει του άρθρου 31 παράγραφος 5 του νόμου του 1991.

Με τη λήξη ισχύος της πράξης καταπίστευσης, ο οφειλέτης απαλλάσσεται από όλα τα χρέη του που σχετίζονται με την πράξη καταπίστευσης, υπό την προϋπόθεση ότι ο σύνδικος θεωρεί ότι ο οφειλέτης έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του σύμφωνα με την πράξη καταπίστευσης.

Οι διατάξεις περί συμβιβασμού (composition) σχετικά με τις αιτήσεις αφερεγγυότητας που υποβλήθηκαν μετά την 1η Απριλίου 2015 καταργήθηκαν στη Σκωτία δυνάμει του άρθρου 18 του νόμου (της Σκωτίας) περί παροχής συμβουλών σχετικά με την πτώχευση και τις οφειλές του 2014 (Bankruptcy and Debt Advice Act 2014).

Υπάρχουν λεπτομερείς διαδικαστικοί κανόνες σχετικά με την έξοδο από όλες τις διαδικασίες εταιρικής αφερεγγυότητας, τόσο την εκκαθάριση όσο και την αναδιοργάνωση, ή την περάτωση αυτών.

Δεν απαιτείται έγκριση δικαστηρίου για τα σχέδια αναδιοργάνωσης, αλλά ο ζημιωθείς δύναται να υποβάλει αίτηση στο δικαστήριο εάν πιστεύει ότι τα συμφέροντά του επλήγησαν αναίτια.

Οι πιστωτές συμφωνούν ως προς τις προτάσεις που υποβάλλει ο οφειλέτης [ποσοστό έγκρισης σε CVA — > 75 % (βάσει αξίας)] ή ο εντεταλμένος λειτουργός σε διαδικασία αφερεγγυότητας (στην ειδική διαχείριση, απλή πλειοψηφία ή έγκριση όλων των ενέγγυων πιστωτών και της πλειοψηφίας των προνομιούχων πιστωτών σε περιπτώσεις όπου δεν θεωρείται πιθανή η επιστροφή σε ανέγγυους πιστωτές).

Μόλις εγκριθεί ένας CVA, όλοι οι ανέγγυοι πιστωτές κατά τη στιγμή των προτάσεων δεσμεύονται από τον συμβιβασμό.

15 Ποια είναι τα δικαιώματα των πιστωτών μετά την περάτωση της διαδικασίας αφερεγγυότητας;

Μετά την περάτωση της διαδικασίας αφερεγγυότητας, οι πιστωτές μπορούν να προσφύγουν κατά της απαλλαγής του συνδίκου, ενώ δικαιούνται επίσης να υποβάλουν αίτηση για εκ νέου άνοιγμα και αναβίωση της διαδικασίας.

Επίσης, όπως προαναφέρθηκε, ενώ η περάτωση της διαδικασίας αφερεγγυότητας και η απαλλαγή του οφειλέτη γενικά σημαίνει ότι ο οφειλέτης απαλλάσσεται στο Ηνωμένο Βασίλειο από όλα τα χρέη και τις υποχρεώσεις που τον βαρύνουν κατά την ημερομηνία της αφερεγγυότητας, υπάρχουν ορισμένες εξαιρέσεις. Ως εκ τούτου, οι πιστωτές ενδέχεται να εξακολουθούν να έχουν το δικαίωμα να εγείρουν ορισμένες εξαιρούμενες αξιώσεις, παρά την περάτωση της διαδικασίας αφερεγγυότητας.

Οι πιστωτές δικαιούνται επίσης να διεκδικήσουν κεφάλαια που τους διανεμήθηκαν (τα οποία όμως δεν τους καταβλήθηκαν) μετά την περάτωση της διαδικασίας.

16 Πού καταλογίζονται το κόστος και οι δαπάνες της διαδικασίας αφερεγγυότητας;

Τα έξοδα και οι δαπάνες που προκύπτουν από τη διαδικασία αφερεγγυότητας θα πρέπει να καλύπτονται με κεφάλαια που συγκεντρώνονται από την περιουσία. Ωστόσο, εάν τα κεφάλαια δεν επαρκούν για την κάλυψη των εξόδων και των δαπανών της διαδικασίας, και ο σύνδικος είναι ο επόπτης για θέματα πτωχεύσεων (Accountant in Bankruptcy), τα έξοδα αυτά θα καλυφθούν από το δημόσιο ταμείο. Εάν ο σύνδικος είναι διαχειριστής αφερεγγυότητας και όχι ο επόπτης για θέματα πτωχεύσεων (Accountant in Bankruptcy), ο σύνδικος έχει δικαίωμα να ζητήσει από τον αιτούντα πιστωτή να καλύψει τυχόν έλλειμμα, σε περιπτώσεις όπου δεν επαρκούν τα κεφάλαια που συγκεντρώθηκαν για την εξόφληση των εξόδων και των δαπανών της διαδικασίας. Οι δαπάνες και τα έξοδα πρέπει να καταβάλλονται (από ρευστοποιήσεις) και πριν από την επιστροφή των κεφαλαίων στους πιστωτές.

17 Ποιοι είναι οι κανόνες που άπτονται της ακυρώσεως ή του ανενεργού των επιβλαβών για όλους τους πιστωτές δικαιοπραξιών;

Απαλλοτριώσεις από χαριστική αιτία, αθέμιτες προτιμήσεις και άλλες συναλλαγές που αποτελούν αντικείμενο απάτης μπορούν να προσβληθούν βάσει κοινοδικαίου και σύμφωνα με το άρθρο 98 παράγραφος 11 και το άρθρο 99 παράγραφος 8 του νόμου του 2016.

Μια απαλλοτρίωση από χαριστική αιτία εκ μέρους οφειλέτη μπορεί να προσβληθεί από οποιονδήποτε πιστωτή ο οποίος κατέστη πιστωτής δυνάμει χρέους που γεννήθηκε κατά την ημερομηνία αφερεγγυότητας ή πριν από αυτήν, ή πριν από την έκδοση της πράξης καταπίστευσης, ή πριν από τον θάνατο του οφειλέτη. Μπορεί επίσης να προσβληθεί από τον σύνδικο, τον σύνδικο που ενεργεί βάσει της πράξης καταπίστευσης, ή τον δικαστικό λειτουργό, ανάλογα με την περίπτωση.

Η απαλλοτρίωση από χαριστική αιτία μπορεί να προσβληθεί όταν, δυνάμει της απαλλοτρίωσης, κάποιο περιουσιακό στοιχείο του οφειλέτη έχει μεταβιβαστεί ή ο οφειλέτης έχει παραιτηθεί από κάποια απαίτηση ή δικαίωμά του, και συντρέχει οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

η περιουσία του οφειλέτη έχει καταστεί αφερέγγυα (εκτός εάν αυτό συνέβη, σε περίπτωση φυσικού προσώπου, μετά τον θάνατό του)· ή

ο οφειλέτης έχει εκδώσει πράξη καταπίστευσης η οποία κατέστη προστατευμένη πράξη καταπίστευσης· ή

ο οφειλέτης έχει αποβιώσει και, εντός 12 μηνών από τον θάνατό του, η περιουσία του έχει καταστεί αφερέγγυα· ή

ο οφειλέτης έχει αποβιώσει και, εντός του εν λόγω χρονικού διαστήματος των 12 μηνών, έχει διοριστεί δικαστικός λειτουργός βάσει του άρθρου 11Α του νόμου (της Σκωτίας) περί δικαστικών λειτουργών του 1889 (Judicial Factors Act 1889) για τη διαχείριση της περιουσίας του οφειλέτη, και η περιουσία ήταν απολύτως αφερέγγυα κατά την ημερομηνία του θανάτου· και

η απαλλοτρίωση έλαβε χώρα σε ορισθείσα ημέρα.

Η ημέρα κατά την οποία έλαβε χώρα η απαλλοτρίωση είναι η ημέρα κατά την οποία η απαλλοτρίωση παρήγε πλήρη αποτελέσματα. Ως «ορισθείσα ημέρα» νοείται, εάν η απαλλοτρίωση έχει ως αποτέλεσμα να ευνοηθεί:

πρόσωπο που είναι συνεργάτης του οφειλέτη, κάποια ημέρα το νωρίτερο 5 έτη πριν από την ημερομηνία της αφερεγγυότητας, την έκδοση της πράξης καταπίστευσης ή τον θάνατο του οφειλέτη, ανάλογα με την περίπτωση· ή

οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο, κάποια ημέρα το νωρίτερο 2 έτη πριν από την εν λόγω ημερομηνία.

Κατόπιν άσκησης προσφυγής, το δικαστήριο εκδίδει απόφαση για μείωση ή για αποκατάσταση περιουσιακών στοιχείων στην περιουσία του οφειλέτη ή για άλλα μέσα έννομης προστασίας, κατά περίπτωση. Εντούτοις, το δικαστήριο δεν εκδίδει τέτοια απόφαση εάν το πρόσωπο που επιδιώκει να υποστηρίξει την απαλλοτρίωση αποδεικνύει:

ότι αμέσως, ή ανά πάσα στιγμή, μετά την απαλλοτρίωση, τα περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη υπερέβαιναν τις υποχρεώσεις του· ή

ότι η απαλλοτρίωση πραγματοποιήθηκε έναντι επαρκούς ανταλλάγματος· ή

ότι η απαλλοτρίωση

αφορούσε δώρο γενεθλίων, Χριστουγέννων, ή άλλο σύνθητες δώρο· ή

αφορούσε δώρο που προσφέρθηκε για φιλανθρωπικούς σκοπούς σε πρόσωπο που δεν είναι συνεργάτης του οφειλέτη,

και λαμβανομένων υπόψη όλων των περιστάσεων, ήταν εύλογη η πραγματοποίηση της απαλλοτρίωσης από τον οφειλέτη, με την επιφύλαξη παντός δικαιώματος που αποκτήθηκε καλόπιστα και έναντι ανταλλάγματος από τον αποκτώντα ή μέσω αυτού.

Η αθέμιτη προτίμηση εκ μέρους του οφειλέτη μπορεί να προσβληθεί κατά τον νόμο. Η προτίμηση μπορεί να προσβληθεί από πιστωτή ο οποίος κατέστη πιστωτής δυνάμει χρέους που γεννήθηκε κατά την ημερομηνία της αφερεγγυότητας ή πριν από αυτήν, πριν από την έκδοση της προστατευμένης πράξης καταπίστευσης ή πριν από τον θάνατο του οφειλέτη. Μπορεί επίσης να προσβληθεί από τον σύνδικο, τον σύνδικο που ενεργεί βάσει προστατευμένης πράξης καταπίστευσης ή δικαστικό λειτουργό. Η συναλλαγή πρέπει να είχε ως αποτέλεσμα τη δημιουργία προτίμησης υπέρ ενός πιστωτή και εις βάρος της γενικής ομάδας των πιστωτών, η οποία προτίμηση δεν δημιουργήθηκε νωρίτερα από: 6 μήνες πριν από την αφερεγγυότητα, την έκδοση από τον οφειλέτη πράξης καταπίστευσης η οποία κατέστη προστατευμένη πράξη καταπίστευσης ή τον θάνατο του οφειλέτη όταν, εντός 12 μηνών από τον θάνατό του, η περιουσία κηρύχθηκε αφερέγγυα ή διορίστηκε δικαστικός λειτουργός. Ωστόσο, μια συναλλαγή δεν μπορεί να προσβληθεί όταν έλαβε χώρα στο πλαίσιο συνήθους εμπορικής ή επιχειρηματικής δραστηριότητας, με πληρωμή σε μετρητά για χρέος το οποίο, κατά τη στιγμή της πληρωμής, είχε καταστεί πληρωτέο (εκτός εάν η συναλλαγή πραγματοποιήθηκε σε συμπαιγνία με σκοπό να θιγεί η γενική ομάδα των πιστωτών), ή όταν πρόκειται για συναλλαγή με την οποία τα μέρη ανέλαβαν αμοιβαίες υποχρεώσεις (ανεξάρτητα από το κατά πόσον τα μέρη εκτελούν τις αντίστοιχες υποχρεώσεις τους κατά τον ίδιο ή σε διαφορετικό χρόνο), εκτός εάν η συναλλαγή έγινε σε συμπαιγνία ή έχει δοθεί εντολή με την οποία ο οφειλέτης εξουσιοδοτεί τον τρίτο στα χέρια του οποίου πραγματοποιήθηκε η κατάσχεση (arrestee) να καταβάλει το κατασχεθέν ποσό ή μέρος αυτού στον κατασχόντα (arrestor), όταν υπάρχει διαταγή πληρωμής ή ένταλμα ταχείας αναγκαστικής εκτέλεσης (summary diligence) και έχει προηγηθεί της διαταγής ή του εντάλματος κατάσχεσης εις χείρας τρίτου βάσει

συνάφειας της προσφυγής (dependence of the action) ή έπεται αυτών κατάσχεση εις χείρας τρίτου ως εκτέλεση. Κατόπιν άσκησης προσφυγής, και εφόσον πληρούνται οι απαραίτητες προϋποθέσεις, το δικαστήριο εκδίδει απόφαση για μείωση ή αποκατάσταση της περιουσίας του οφειλέτη, ή διατάσσει άλλα μέσα έννομης προστασίας ανάλογα με την περίπτωση, με την επιφύλαξη ότι αυτό δεν θίγει οποιοδήποτε δικαίωμα το οποίο χορήγησε ο πιστωτής που προτιμήθηκε ή το οποίο αποκτήθηκε μέσω αυτού καλόπιστα και έναντι ανταλλάγματος.

Στην εταιρική αφερεγγυότητα, εάν η εταιρεία έχει προτιμήσει συγκεκριμένο πιστωτή λίγο πριν την κήρυξη της αφερεγγυότητας ή είχε προβεί σε συναλλαγή υποτιμημένης αξίας, ο εντεταλμένος λειτουργός έχει δικαίωμα να κινηθεί κατά του αποδέκτη. Κατόπιν αίτησης του εντεταλμένου λειτουργού σε περίπτωση εκκαθάρισης ή ειδικής διαχείρισης, το δικαστήριο δύναται να αντιστρέψει οποιοδήποτε από τα δύο είδη συναλλαγής και να διατάξει τον αποδέκτη να επαναφέρει τα πράγματα στην κατάσταση που θα ίσχυε εάν δεν είχε πραγματοποιηθεί η συναλλαγή.

Οι απαιτήσεις για αντιστροφή πληρωμών κατά προτίμηση πρέπει να αφορούν συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν κατά το εξάμηνο που προηγήθηκε του διορισμού του διαχειριστή ή της έναρξης της εκκαθάρισης, ή κατά τη διετία που προηγήθηκε στην περίπτωση πληρωμής κατά προτίμηση σε συνεργάτη.

Οι απαιτήσεις για αντιστροφή συναλλαγών υποτιμημένης αξίας πρέπει να αφορούν συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διετία που προηγήθηκε αυτών των γεγονότων.

Ο εντεταλμένος λειτουργός σε διαδικασία ειδικής διαχείρισης, εκκαθάρισης, ή εκούσιου συμβιβασμού δύναται να υποβάλει στο δικαστήριο αίτηση για εντολή αντιστροφής της καταδολιευτικής για τους πιστωτές συναλλαγής. Η αίτηση αυτή μπορεί επίσης να υποβληθεί από θύμα της συναλλαγής, με την άδεια του δικαστηρίου.

Στο πλαίσιο διαδικασιών ειδικής διαχείρισης και εκκαθάρισης, ο εντεταλμένος λειτουργός δύναται επίσης να προβεί σε ενέργειες με σκοπό την αποζημίωση κατά οποιουδήποτε διευθυντικού στελέχους της εταιρείας συμμετείχε, τελώντας εν γνώσει της αφερεγγυότητας, σε συναλλαγή που προκάλεσε περαιτέρω ζημιές στους πιστωτές, σε δόλιες εμπορικές πρακτικές ή σε πλημμελή εκτέλεση των καθηκόντων του.

Σε περίπτωση που κατατίθεται στο δικαστήριο αίτηση για εκκαθάριση, κάθε διάθεση περιουσιακού στοιχείου μετά την υποβολή της αίτησης είναι άκυρη, εκτός εάν το δικαστήριο αποφανθεί διαφορετικά.

Τελευταία επικαιροποίηση: 14/06/2021

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.